

ВИКОРИСТАННЯ ТЕРМІНІВ У ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ

Домашенко Т. В., Дяченко І. О.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – викладач Попова О. В.

Мовленнєва поведінка ораторів, зокрема політичних діячів, привертає багато уваги в умовах розвитку сучасної лінгвістичної науки. І не останню роль тут відіграє добір лексичних одиниць, якими політиками оперують для зовнішнього впливу на аудиторію, для здобуття контролю над свідомістю людей, аби в подальшому заручитись їх підтримкою.

Помітною особливістю політичного дискурсу є використання у ньому термінів і терміносполук, які виходять за межі лексику пересічних мовців. Термін (від лат. *terminus* – межа, кінець) – це слово або словосполучення, що означає чітко окреслене спеціальне поняття якої-небудь галузі науки, техніки, мистецтва, суспільного життя, тощо. Термінологія – це вже сукупність термінів якоїсь галузі науки, техніки, мистецтва або всіх термінів даної мови.

Аби прослідкувати динаміку застосування термінологічних лексичних одиниць, звернемося до аналізу 5 промов Джорджа Буша вже на посаді Президента США (2004–2007 рр.).

При аналізі політичного дискурсу на матеріалі президентських виступів Джорджа Буша, помічаємо частоту вживання політичної термінології у чотирьох категоріях: загальнополітичні, економічні, медичні та суспільно-політичні терміни. При проведенні кількісних підрахунків, стає очевидним, що першими по частоті вживання є суспільно-політичні терміни. Дана категорія складає 42% від загальної кількості термінів. Суспільно-політичні терміни відображають всі сфери політичного та суспільного устрою спільноти, та позбавлені емоційно-експресивного забарвлення. Джордж Буш не розмежовує у своїх промовах людей за політичним, релігійним чи іншим вподобанням. Він об'єднує народ в одне ціле.

So around the world, America is promoting human liberty, human rights, and human dignity; Liberty is leading the world toward a new age when freedom belongs to all nations.

Терміни позначають рівність ставлення президента до свого народу, а також виявляють щире повагу та небайдужість.

Наступною категорією термінології, вживаної Джорджем Бушем, є загальнополітична термінологія. Відсоткове відношення

даної категорії становить 32%. Ці терміни використовуються для позначення понять влади, її спрямованості, діяльності.

For eight years, it has been my honor to serve as your president; the world will witness the vitality of American democracy; America has gone more than seven years without another terrorist attack on our soil.

Використані Джорджем Бушем терміни відображають напрямок його діяльності та політичне становище країни.

Менш чисельною є економічна термінологія (19%). Це пов'язано з тим, що президент у своїх виступах звертав менше уваги на економічні процеси США. Але при цьому зміг висвітлити найважливіші моменти в економічній політиці країни.

Facing the prospect of a financial collapse, we took decisive measures to safeguard our economy; We will restore our economy to the path of growth; Every taxpayer pays lower income taxes.

Такий приклад є підтвердженням того, що адресант зацікавлений у розвитку економіки США та у покращенні добробуту населення.

До останньої категорії політичної термінології відносимо медичну термінологію (всього 7%). Джордж Буш не хотів залишити без уваги медичну сферу Америки та підкреслював, що уряд країни турбується не лише про своїх громадян, а й не стоїть осторонь проблем інших країн.

We are standing with dissidents and young democracies, providing AIDS medicine to bring dying patients back to life, and sparing mothers and babies from malaria; A new Medicare prescription drug benefit is bringing peace of mind to seniors and the disabled.

За результатами проведеного дослідження можна впевнено стверджувати про відсутність значної частоти вживання лексичних одиниць, які б представляли вузько спеціалізовану термінологію. Такий крок політиків в рамках вибору лексичних одиниць при вербалізації власної інтенції пояснюється прагненням бути зрозумілим максимальній кількості реципієнтів. Разом з тим, кількісні показники свідчать про вживання термінологічних лексичних одиниць, які характеризують ті чи інші суспільні явища та називають політичні, економічні чи медичні аспекти, які є актуальними на даному етапі розвитку суспільства.

Таким чином, частота вживання термінів, як і будь-яких інших лексичних одиниць, визначається значущістю позначуваного аспекту у суспільстві, що відбиває потребу його називання у подальшому і, відповідно, поширення в усній практиці.

Перекладацькі інновації: матеріали IV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, м. Суми, 13–14 березня 2014 р. / редкол.: С. О. Швачко, І. К. Кобякова, О. О. Жулавська та ін. – Суми : Сумський державний університет, 2014. – 172 с.